

Bodem en bodemhelden

Inleiding

Waarom zijn bodemhelden belangrijk?

Op de StadsAkker vind je tientallen enge kruipertjes, sluipertjes en fladderaars. Denk maar aan die spin, die zich net boven je hoofd, aan een heel dun draadje laat zakken, of de steekmug die je aldoor wakker maakt met haar gezoem. Eigenlijk zijn het geen enge dieren, maar toch zeggen veel mensen: 'afblijven, vies' of 'hij steekt, pas op!'. Maar wie weet vind je ze best grappig of aardig als je ze beter hebt leren kennen.

Ze zijn klein, maar het zijn wel echte helden.

- **Het zijn echte opruimers:**
Bodemdieren verwerken al het natuurlijk afval dat op de bodem ligt en zetten dit om tot voedsel voor planten en andere organismen.
- **Ze maken de bodem vruchtbaar en veerkrachtig:**
Bij de afbraak van (planten)resten of bladeren wordt organisch materiaal gevormd die de bodem beter beschermt tegen hevige neerslag of extreme droogte.
- **Ze verluchten de bodem:**
Veel bodemdieren graven en wroeten in de bodem en brengen zo lucht, zuurstof én voedsel dieper in de bodem. Door het graven en wroeten wordt de bodem ook meer doorlaatbaar voor regenwater.
- **Ze houden de bodem in evenwicht:**
Sommige van deze bodeminsecten zijn jagers en eten andere insecten, sommige eten eerder plantaardige materialen. Samen zorgen ze ervoor dat er een evenwicht ontstaat in de bodem.
- **Ze zijn zinvol voor de geneeskunde:**
Sommige bodemhelden produceren stoffen die noodzakelijk zijn om ziekten voor de mens te bestrijden. Zij zijn onze bondgenoot in de ontwikkeling van nieuwe medicijnen.

Respect dus voor die kleine bodemhelden. Ze verdienen een standbeeld, zoals alle helden.

Bodem

Methodiek 1: Zoek de bodemhelden

Locatie: rond de speeltuin op de StadsAkker

Doelgroep: 6 – 8 jaar, 8 – 10 jaar, 10 - 12 jaar

Activiteit:

Doel

- ✓ De kinderen gaan op zoek naar bodeminsecten op de StadsAkker. De bedoeling is dat ze zoveel mogelijk verschillende bodemhelden van dichtbij leren kennen. Wat doen ze en waarom zijn ze zo belangrijk?

Materiaal:

- Een loeppotje of een vergrootglas om de beestjes te bekijken
- Veldwerkblad "Welke bodemhelden heb je gevonden?"
- Uitwisbare stiften
- Wit zeil
- 3 doorschijnend schalen

Stap 1: Zoek de bodemhelden

Optie 1: Bodemdiertjes zoeken op en in de grond

- ✓ Til bloempotten, stenen, bladresten, tegels, houtresten op of zoek tussen het bladstrooisel.
- ✓ Kijk ook naar de onderkant van de dingen die je optilt als op de bodem. Daar zitten duizenden kleine wriemelbeestjes. Je ziet ze niet allemaal want de meeste zijn te klein of zitten onder de grond.
- ✓ Stop de diertjes voorzichtig in een schaal en bekijk ze goed. Met een loeppotje of een vergrootglas worden de bodemhelden nog beter zichtbaar.
- ✓ Houd de diertjes nog even bij.

Bodem

Optie 2: Bodemdiertjes zoeken onder struiken en bomen

- ✓ Leg een wit zeil onder een struik of boom.
- ✓ Schud voorzichtig aan de takken van de struik, er vallen een aantal diertjes op het doek (bladluizen, mieren, spinnnetjes, kleine kevers, wantsen...).
- ✓ Zet de gevonden diertjes in een doorschijnende schaal en bekijk ze goed. Met een loeppotje of een vergrootglas worden de bodemhelden nog beter zichtbaar.
- ✓ Houd de diertjes nog even bij voor je ze terug vrijlaat in de natuur.

Stap 2: De bodemhelden een naam geven

Met behulp van het veldwerkblad ("Welke bodemhelden heb je gevonden?") vinden de kinderen de juiste naam van de bodemhelden.

Bodem

VELDWERKBLAD

WELKE BODEMHULDEN HEB JE GEVONDEN?

geen poten		☐ Bodemschimmel	6 poten		☐ Kever
		☐ Worm			☐ Oorworm
		☐ Slak			☐ Hooiwagen
4 poten		☐ Mol of molshoop	8 poten		☐ Spin
6 poten		☐ Springstaart	meer dan 8 poten		☐ Pissebed
		☐ Insectenlarven			☐ Duizendpoot
		☐ Mier			☐ Miljoenpoot